

نخستین کنگر انس ایالتی

حزب توده ایران - در تهران

جمعه ۱۷ مهر ماه ۱۳۲۱

نمایندگان تا ساعت ۷ صبح که کنگر انس رسمی شد رفته رفته بوسیله امضاء در دفتر کنگر انس حزبی حضور خود را اعلام و اعتبار نامه های خویش را مسترد داشتند.

آقای سلیمان محسن اسکندری: بسیار خوشوقتم از اینکه افتتاح کنگر انس بعهده این جانب محول شده است. ابتدا برای یاد آوری از فداکارهای مرحوم دکتر تقی ارانی در راه تحصیل آزادی کامل ملت ایران پیشنهاد میکنم که رفاها همگی برپا بایستند و با احترام آن فقید دو دقیقه سکوت اختیار کنند (اعضاء کنگر انس برپا ایستاده دو دقیقه سکوت اختیار کردند)

... جای بسی خوشوقتی است که رفقای حزبی ما از همان آغاز محدودیت هائیکه نتیجه حکومت نظامی بود دست از فعالیت های خود برنداشتند و همیشه بر فشار و محدودیت ها فائق میآمدند تا آنکه امروز تحت همان شرایط نمایندگان حوزه های تهران با عزمی راسخ دور یکدیگر جمع شده و کنگر انس ایالتی تهران را تشکیل داده اند. پس میتوان اظهار داشت که ما زنده ایم و در اثر جدیت میتوانیم بر علیه همه گونه موانع شکله کنیم اکنون باید دانست که حزب بدون مبارزه صورت واقعی و جدی نخواهد داشت و از عناصر بيمصرف نیز پاک خواهد گشت رفاها! حزب مکتبی است که در آن فداکار از خود پرست و خوب از بد تمیز داده میشود و هر کس بیای میز امتحان کشیده میگردد بلی بایستی در راه آزادی و آزادخواهی ماهم مانند سایرین که در زیر بیهوا و کلوله ها دست از ایمن خود بر نیدارند مبارزه نمائیم زیرا حق را با خواهش نمیتوان گرفت - اقویا هر کز برای ناله ها و استغانه های ضعفا ترتیب اثری قائل نیستند بلکه بایستی بوسیله بذل جان و مجاهدت حق را گرفت. علت تقص مشروطیت ما و آزادی ما آن بود که نهضت مشروطیت ناقص انجام یافت و همین مشروطه اسمی هم باز در اثر فداکاری شهیدانی از قبیل مرحوم جهانگیر خان و سایرین بدست آمد و چنانچه می بینیم پس از شهریور باز مطابق همان قانون معیوب اساسی هم رفتار نشده است باید دانست که علت آن عدم جدیت و فعالیت اشخاص فداکار است هر کس پشت و قدرت نشان داد فیها و اگر خم شد بر او بار خواهند گذاشت. بهین جهت است که ما میگوئیم فقط از خود

باید گله داشت.

بیش از این اسباب تصدیق رفا را فراهم نخواهم کرد فقط مختصری از جریانات شهریور ۱۳۲۰ تا کنون را مورد بررسی قرار خواهیم داد:

پس از قضایای شهریور و اعلام دموکراسی... رفقای زندانی ما رفته رفته مرخص شدند و در اثر جدیت و فعالیت ذاتی خود بفکر افتادند که خرابی های گذشته را اصلاح کنند، البته به وسیله حزب. لذا بتشکیل آن همت گماشتند و بدین جانب نیز اظهار لطفی کردند. از تجربیات گذشته استفاده نمودند تا اشتباهات پیشین را حتی الامکان تکرار نکنند و پس از مطالعه درباره احزاب و عملیات گذشته چنین بنظرشان رسید که افکار و عقایدشان هر چه باشد دور یکدیگر جمع شوند و جبهه واحد مستحکم تشکیل دهند و طبقات مختلفه باستانی مرتجعین و عمال حکومت سابق را متشکل کنند و به خصوص توجه خود را بکارگران و کشاورزان و روشن فکران و پیشه وران کوچک و سایر کسانی که تحت ظلم و فشار میباشند معطوف سازند و طبق همین شرایط نام حزب تأسیس شده را «توده» گذاشتند

میرانامه ای که تحت مقتضیات فوق نوشته شد حاوی مواد معتدلسی بود و همچنین راجع برام و نظام موادی در نظر گرفته شد که در آن نیز چون ابتدای کار بود نواقصی وجود داشت - لذا طرح جدید میرانامه که با تغییر و تبدیل یا اضافه شدن چند ماده به نخستین میرانامه نواقص سابق را برطرف میسازد در نظر گرفته شده است.

بنابر این پس از تصویب میرانامه و نظامنامه هیئت مرکزی انتخاب گردید و فعالیت آغاز شد. مخالفین ما از همان دقایق بخالفت برخاستند زیرا اگر این هسته مرکزی قوت میگرفت (همانطور که گرفت) ریشه آنانرا میسوزاند. از جمله اقدامات آنان این بود که مثلا هنگامیکه کارگران مؤسسه به سازبخاطر حرفهای حساسی خود مجبور با اعتصاب شده و بجانب مجلس میرفتند. چند تن از اعضاء حزب توده را با اتهام شرکت در اعتصاب بازداشت و بناوحاسی بد آب و هوای جنوب زندانی کرده و سپس تبعید نمودند. تا آنکه با فشار رفا رفته رفته دستور استخلاص آنها صادر گردید.

پس از مرکز رفا بفکر دادر کردن

نخستین کنگر انس ایالتی حزب توده ایران در تهران

صبح روز جمعه ۱۷ مهر ماه ۱۳۲۱ اولین کنگر انس ایالتی حزب توده ایران در تهران تشکیل گردید و تا شامگاهان ادامه داشت.

در این کنگر انس عده ای از رفا صحبت کردند و بالاخره از طرف کنگر انس تصمیماتی اتخاذ گردید که از همین شماره بنمدهستهای از صورت جلسه که لازم است از نظر خوانندگان گرامی مرتبا خواهد گذشت

تلگراف از تبریز

خیابان ژاله توسط سلیمان محسن اسکندری کمیته مرکزی حزب توده ایران ۲۱ دی ماه بناسبت یادبود مرحوم صفر نوعی متینک تشکیل نطق های مهیج احساسات و شعار آزادی خواهان بدور حزب توده ایران باشور و شرف از طرف حاضرین تلقی گردید بارزوی موفقیت

ن - ۱
تشکیل کمیته محلی بندر پهلوی

تلگراف از بندر پهلوی

بوسیله آقای سلیمان محسن اسکندری کمیته مرکزی حزب توده ایران تشکیل کمیته محلی حزب توده بندر پهلوی را اعلام میدارد
کشاف روز

مدت مدیدی بود چشم کارگران کارخانه شاهی و زحمت کشان برای طلوع درخشنده روزنامه رهبر در انتظار بود. ذکر زبان کارمندان طرفدار و حامی آزادخواهان و بلکه مروج افکار اجتماعی و وحدت ملی بوده با جسارت میتوان گفت اولین پشتیبان حقیقی دولت مشروطه و دیموکراسی میباشد و محو کننده اصول رژیم منفور دیکتاتوری کیف مایشا، بوده اینک اولامابرای انتشار جریده محبوب ملی تبریک گفته دوم بقا و موجودیت وهستی آن نامه بی نظیر و کاشف الحقایق خواهد بود از درون دل با قلب پاک توفیق و موفقیت کامیابی را خواستاریم.

کارگران کارخانه شاهی

۶ بهمن ۱۳۲۱

تشکیلات در سایر شهرستانها افتادند این فکر با جدیت بمرحله عمل رسید و با وجود حکومت نظامی حوزه های شهرستانها شروع فعالیت نمود.

ابتدا چنین بنظر میرسد که از لحاظ تشکیلات پس از تهران آذربایجان در درجه اول قرار خواهد گرفت متأسفانه با وجود فعالیت زیادی که مبذول گردید رویسم رفته نتیجه رضایت بخشی حاصل نگشت لذا بایستی در بهبودی اوضاع حزبی آن سامان کوشش را مضاعف ساخت.

بقیه در صفحه ۴

نخستین گنفر انس ایالتی

حزب توده ایران = دو تهران

بقیه از صفحه ۲

مادر تبریز روزنامه «شاهین» و در رشت «صورت» و در مشهد «ارابه‌ی بهشت» و در قم «استوار» داریم.

در هر صورت پس از گیلان و مازندران نظرمان بایستی بطرف رفقای زنجان خود معطوف شود. زیرا همیشه باید از مالیت دشمنان بی بجدیت دوستان برد. مخالفین مادر زنجان نسبت بررقای جدی مانشار را از حد گذرانده‌اند. آقای سعیدی را میخواهند بجنوب بفرستند. آقای آزاد وطن رانیز از زنجان بهمدان تبعید کرده بودند.

مشهد نیز بنوبه خود در اثر جدیت آقای بقراطی و دیگران اهیتی پیدا کرد. خصوصاً که در آن شهر کلاسی نیز بنام کلاس توده باز شد تا طرفداران رفه برام و نظام حزب توده آشنا سازد.

در قزوین نیز رفقا فعالیت میکنند تا جائیکه مدعیان را بدست و پا میاندازند مثلاً در اثر گزارش غلط شهربانی یکی دیگر از رفقای جدی ما بتهران احضار گردید علاوه بر این دونفر دیگر از رفقای ما را یکی از رشت و دیگری از قزوین بتهران احضار نمودند.

تشکیلات ما در کاشان نیز در نتیجه فعالیت رفقا براه افتاد و رفقای قمی مانیز بنوبه خود از کاروان فعالیت عقب نماندند. خلاصه بایستی از کلیه رفقای حزبی که با فعالیت بی نظیر خود به تشکیلات ما کمک میکنند تشکر نمود.

ما با این اندازه جدیت موفق شدیم که در تحت فشار تا اندازه‌ای پیشرفت کنیم که یکی از مأمورین عالی رتبه بقراریکه میگویند از اصفهان بتهران گزارش دهد: «بدون تأمین نظر حزب توده کارگران مشکل است» زیرا در آن هنگام تقریباً ۸۰۰ کارگر ستم‌دیده آتشهر که با عضو حزب و یا طرفدار مابودند برای بدست آوردن حقوق خویش دست از کار کشیدند و بالاخره چون مشت نشان دادند پیش بردند اگر مانند گذشته پشت میزنودند بر بارشان میافزودند.

در خاتمه امیدوارم که سایر رفقان نیز همین شیوه را شعار خود سازند. از پیش آمدهای ناگوار نهراسیده بلکه متشکل تر و قوی تر شوند و در راه

ایمان مانند دکتر ارانی هاجتی جان خود را نیز ناجیز شمرند زیرا در راه آزادی مردن بهتر است که در بستر استراحت جان سپردن.

چنانچه میبینیم مردانی اکنون مانند مدافعین از جان گذشته استالینگراد وجود دارند در راه آزادی و استقلال کشور زادبومی خود چه جانفشانیها که میکنند و در قبال ارتشهای مهاجم همه چیز خود را فدای ایسان خلل ناپذیر خویش می سازند! (صحیح است) و بر عکس ملاحظه شد که وقایع شهر یورماه گذشته تا چه حد روحیه فرتوت ملت رنج دیده ایران را که عکس العمل استبداد سیاه گذشته بود نشان داد - نشان داد که استبداد و دیکتاتوری هرگز پایدار نخواهد بود باز ذکر این مطلب لازمست که

بایستی همین آزادی « داده شده » را اطلاق نمود و کاری کرد که یک روز بتوان چنین اظهار داشت که: « ما آزادی خود را گرفتیم » رفقا! باز هم در ایران حزبی قویتر از حزب ما نیست - آتیه کشور و توده ایران بسته بفعالیت ماست. امیدوارم که سال آتی بجای حضور در تالاری چنین در بسته و محفوظ، علناً جلسات با شکوه خود را تشکیل دهیم.

ارتجاع در آن ناحیه از موقع بنفع خود استفاده نمود و فعالیت بسی نظیری از خود بروز داد و کوشش کرد که هر چه میتواند دامنه اختلافات را بیش از پیش توسعه دهد لیکن مادر این مبارزه نیز پیروز خواهیم شد.

امروز بایستی از رفقای اصفهانی خودمان تشکر کنیم زیرا بکمک آنها بود که کارگران این شهر صنعتی موفق شدند که ۱۲ ساعت کار روزانه خود را با اراده تزلزل ناپذیری بهشت ساعت تقلیل دهند پس از اصفهان بایستی از رفقای مازندران و گیلان ممنون بود زیرا هم روزنامه و هم تشکیلات مرتبی دایر کردند چون صحبت از روزنامه های شهرستانها بیان آمد لازمست خاطر نشان نموده که

نخستین کنفرانس ایالتی

تهران

چنانکه در شماره قبل باطلاع خوانندگان این روزنامه رسید نخستین کنفرانس ایالتی حزب توده ایسران روز جمعه ۱۷ مهر ماه ۱۳۲۱ در تهران تشکیل گردید جریان مفصل مذاکرات و تصمیمات کنفرانس بر طبق تصمیم کمیته مرکزی حزب توده مرتباً در روزنامه رهبر طبع و نشر خواهد شد. قطع نظر از اینکه تشکیل چنین کنفرانس با توجه باوضاع کشور ما تاکنون سابقه نداشته است اصولاً مذاکرات و تصمیماتی که اتخاذ شده از لحاظ سیاسی حائز اهمیت است.

بطور کلی مطالبی را که در کنفرانس ایالتی تهران مورد بحث و تصمیم قرار گرفته میتوان به قسمت تقسیم نمود:

- ۱- تصمیمات راجع به تشکیلات و امور مالی حزب
- ۲- پیشنهادات راجع باصلاح مرامنامه و نظامنامه
- ۳- مسائل سیاسی

در خصوص مسائل مربوط بتشکیلات و امور مالی خوانندگان را به متن قطعنامه ها و مذاکرات که عیناً در روزنامه رهبر منتشر میشود دلالت میکنیم لیکن راجع بپیشنهاداتی که در باره اصلاح مرامنامه و نظامنامه حزب شده و تصمیمات سیاسی که اتخاذ گردیده است نظر باهمیتی که از لحاظ حزبی و خط مشی سیاسی ما دارد ناگزیر بذکر توضیحاتی هستیم.

نخستین اصلاحی که پیشنهاد شده مربوط بماده ۱ مرامنامه حزب توده است. این ماده فقط بدکر جمله (حفظ استقلال و تمامیت ایران) اکتفا نموده و هیچگونه توضیحی درباره آن نداده است در صورتی که مهمترین هدف و آمال سیاسی مانگاهداری استقلال سیاسی و اقتصادی این کشور است و مادام که این منظور تامین نگردد سایر مسائل اهمیت اصلی خود را از دست می دهد.

منظور ما از ذکر کلمات استقلال و تمامیت ذکر الفاظی تهی و خالی از معنی نیست، طرفدار ایرانی هستیم که از لحاظ سیاسی و اقتصادی آزاد باشد تا بتواند مردمی آزاد و حکومتی آزاد بوجود آورد.

« بنظر ما استقلال هر کشور هنگامی بمعنی حقیقی خودتأمین میگردد که از لحاظ سیاسی و اقتصادی متسمره دیگران نشود یعنی نتیجه کار و کوشش مردم آن بجیب بیگانگان نرود بنابراین بدون رده پوشی و آشکار میتوان گفت مبارزه بر علیه استعمار بالاترین هدف ما است.»

«بوجب اصل معروف (اختیار ملتها

در تعیین سرنوشت خویش) که در منشور اقیانوس اطلس نیز تأیید گردیده باید ملت ایران حاکم بر سرنوشت خویش شده زمام امور خود را بدون مداخله دیگران در دست گیرد»

هنگامی که نماینده کنفرانس بس از ذکر این مقدمه شعار (بر علیه هر گونه استعمار کشور ایران مبارزه کنید) را پیشنهاد نمود شور و هیجان زائد الوصفی مابین نمایندگان کنفرانس ایجاد شد و باتفاق شعار فوق تصویب گردید.

واضح است غرض ما مبارزه بر علیه دولت یا کشور بخصوص نیست ولی نظر بقیه در صفحه ۴

نخستین کنفرانس

بقیه از صفحه ۱

باینکه ایران در جریان تاریخ بر حوادث خود تکرار دم از بحرانهای سخت شده و آزادی و استقلال ملل کوچک در نتیجه جنگ کشور کشائی فعلی دستخوش هوی و هوس ممالک کشور کشا گردیده است باید باتمام نیروی مادی و معنوی خود به آوینیم: ایران را و تائیدات ارضی ما را پایه های وزین و محکم استوار شود و باینکه قدرت ملی خود از هرگونه نظریات اسماعار طلبی نسبت بکشور ایران جلوگیری نمایم.

باید تصور کرد که حفظ استقلال يك کشور ضایع داشتن روابط دوستانه و بسیار نزدیک با همسایگان است بکس ما منتهیم همانطور که مالک زمین هر قدر با همسایگان خود کتر اختلاف نظر داشته باشد مالکیتش نسبت ببلکه محکمتر میشود هرملت که اختلافاتش با همسایگان خود کتر باشد صافی استقلال و حاکمیتش فوینتر و نیرومندتر میگردد.

اگر حکومتهای گذشته ایران در نتیجه سوه سیاست روابط سیاسی ما را با دولتهای همسایه بر پایه صحیحی قرار نداده اند و با خواسته الله حقایق امور را بملت پنهانند نباید در آنچه بیز چنین باشد اکنون مودع آن رسیده که ملت ایران مصالح خود را خود تشخیص دهد و بدون اینکه اوقات گرانهای خود را صرف اباطیلی کند که در ادوهای ممالک کشور گشایر می شود کردن اذهان و استفاده خود انتشار میدهند با حسن تفاهم کامل حقایق را درک کرده آینه کشور را با خیالات واهی و خوا بهای دور و دراز در خطر بانه ازد.

برای اینکه بهتر نظریات کنفرانس ابائی را در این شمول توضیح دهیم قسمتی از فطنامه که در این مورد تصویب رسیده عیناً درج میکنیم:

«جنگ خونینی که اکثریت سر تا سرجهان را فرا گرفته ملل عالم را بدو وجه غیر قابل اجتناب تقسیم نموده است از طرفی دولتهای دیکتاتوری بسظور انتشار کشور های کوچک و تسلط یافتن بر کلیه منابع بیکران ثروت دنیا و استیلای بر مردمان صلح طلب کثیری با دستکاه مهیب جنگی خویش بساحه برداخته و استقلال و آزادی ملل را دستخوش هوی و هوس خویش نموده اند و از طرف دیگر جبهه آزادی برای مقاله با همسایین و جلوگیری از نظریات کشور گشائی آنان باتمام قوای که در اختیار دارد بیارزه برخاسته است.

بر واضح است نتیجه پیروزی ممالک دیکتاتوری در این نبرد سهمگین اضمحلال استقلال و آزادی ملتهای کوچک و تحت بردگی در آمدن آن کشور ها است.

کشور ایران که در جریان تاریخ بر حوادث خود تکرار دچار مهاجمه اقوام مخلفه شده است اکنون بیز مورد تهدید قرار هجوم دیگری که بسراست فسلکت نار تر و خونین تر از حوادث قبلی است گردیده است.

دولتهای دیکتاتوری در نظر دارند جنگ را بک کشور ما کشانده زاد و بوم ما را عرصه ناخوش و ناز خویش قرار دهند آنها میخواهند مردم فقیر و توده زحمتکش ایران را بضع خویش انتشار نموده پس از بر هم زدن توازن سیاسی که استقلال ایران از يك قرن پیش مرهون آنست کشور ما را بصورت مستعمره در آورند.

بنابر این از لحاظ خطری که استقلال سیاسی و ملی ما را تهدید میکند و نظیر باصل آزادی و اختیار ملل در تعیین سرنوشت خویش کنفرانس نسبت به هرگونه نظریات استعمار طلبی و کشاننده ایران ببدک اظهار تنفر نموده مصمم است با کلیه وسائل ملت ایران را و مقابل آن بیارزه دعوت نماید ...»

نمود که تغییراتی در طرز حکومت ایران داده شود و حکومت دموکراسی اعلام گردد. بالنتیجه عده‌ای از زندانیان سیاسی آزاد شدند. واضح بود که این عده بس از آنکه سالیان دراز در راه عقیده و ایمان خویش رنجها کشیده و تحمل زحمت طاقت فرسایی شده بودند نمیتوانستند پس از آزادی ساکت بنشینند. بعلاوه توده رنج دیده ایران نیز از این اشخاص توقع فوق العاده زیادی داشت و میخواست به یسند کسانی که در سخت ترین ایام ارتجاع از مبارزه و فداکاری ذره ای فروگذار نکرده اند در این موقع که فعالیت و اقدامات سیاسی و اجتماعی تا اندازه ای ممکن شده است چه خواهند کرد؟

فشار استبداد و حکومت پلیسی شدیدی که سالهای اخیر در ایران حکم فرما بود قدرت کوچکترین جنبش سیاسی و اجتماعی را از افراد سلب کرده و آنها تیکه با انگار و روشهای اجتماعی آشنائی داشتند. یسا در زندان جای داشتند و یاد در نقاط پرت و دور افتاده تبعید میشدند و مراد و معاشرت اشخاص با آنها قطع میشد. پس از آزادی قطعا اولین وظیفه ما جمع شدن دور یکدیگر و ریختن شالوده ای بود که بتوانیم طبق آن فعالیت اجتماعی و سیاسی خود را دنبال کرده به بیداری بوده این کشور کمک کنیم. از این نقطه نظر بود که حزب توده ایران تشکیل گردید و مرانامه و نظامنامه خود را تدوین کرد. برای طبع و انتشار مرانامه و نظامنامه دچار مشکلات چندی شدیم و با وجود آنکه جز تقویت از آزادی و دموکراسی و دفاع از قانون اساسی چیز دیگری در مرانامه نبود معینا دو مرتبه آنرا توقیف کردند. حتی مطبوعه مجلس شورای ملی نیز برای طبع آن راضی نشد!

نخستین فعالیت این حزب اقدام برای آزاد کردن بنیه زندانیان سیاسی بود که تا آنوقت هنوز از زندان ارتجاع آزاد نشده بودند. در این اقدام کاملاً موفق شدیم و محبوسین سیاسی آزاد شدند و قانون عفو آنان از مجلس گذشت. بخاطر دارم روزها تیرا که برای آزادی رقبا از زندان باشخاص مختلف مراجعه میکردم یکی از کارمندان بلند پایه وزارت دادگستری بمن چنین گفت: «آقای دکتر! چکار دارید که آنها آزاد شده یا نشده اند بحمد الله در اتفاقات شما از این بندرها شدید پس خوبست دنبال کار و زندگانی خود روید و مجدداً خود را دچار گرفتاری نکنید»

من در جواب گفتم: «خیر - چنین نیست. ما نمیتوانیم کسانی که در زجر و مشقت با مشربك بودند و سالهای متبادی در يك محل با هم جان کنده ایم فراموش کنیم. ما هرگز حاضر نخواهیم بود که خود را آزاد و بقیه را در زنجیر مشاهده کنیم. یا بایستی آنها نیز آزاد شوند و یا ما نیز بزندان اعزام شویم»

یکی دیگر از فعالیتهای خوب را باید اجتماع روز چهاردهم بهمن ماه ۱۳۲۰ در امامزاده عبدالله بمنوان یاد بود دوست عزیزمان دکتر ارانی و همچنین مجلس ترجمه علی بیرنگ دانست

بر حسب پیشنهاد آقای سلیمان محسن اسکندری برنامه مذاکرات کنفرانس حزبی بامختصر توضیحاتی قرائت شد:

- ۱- نطق افتتاحیه توسط آقای سلیمان محسن اسکندری
- ۲- گزارش یکساله اوضاع داخلی حزب توسط آقای دکتر رادمش
- ۳- راجع بهرام و نظام حزب توسط آقای ایرج اسکندری
- ۴- راجع به تاکنیک فعلی حزب توسط آقای اردشیر
- ۵- گزارش صندوق توسط آقای دکتر یزدی
- ۶- انتخاب کمیته ایالتی و کمیسیون تقنینی ایالتی و تعیین نمایندگان جهت کنگره حزبی
- ۷- مسائل جاری

مواد فوق پس از قرائت با اتفاق آراء تصویب شد بدو پنج نفر موقتاً برای نظارت کنفرانس از طرف نمایندگان انتخاب شدند.

آقای دکتر یزدی نظر به اینکه تعداد نمایندگان کنفرانس زیاد است و شاید بعضی ها کلیه حضار را نشناسند لذا پیشنهاد میکنم که اسامی هر يك خوانده شود تا پس از ایستادن مراسم معرفی بعمل آید (تا نمایندگان پیشنهاد فوق موافقت داشتند لذا نام هر يك خوانده شد و مراسم معرفی بعمل آمد)

آقای رکنی: پیشنهاد میکنم که علاوه برناطقین نامبرده در برنامه کنفرانس حزبی باشخاص دیگر نیز حق داده شود که آنها نیز نظریات خود را اظهار کنند

آقای سلیمان اسکندری: البته پس از اظهارات هر کدام ازناطقین آقایان حق سوال و مذاکره در اطراف مسائل مورد بحث خواهند داشت

آقای دکتر کشاورز: چون ما در آغاز کنفرانس بنظور قدردانی از خدمات دکتر ارانی در راه آزادی مراسم یاد بود را بجا آوردیم اینک پیشنهاد میکنم که همچنان باانتخاب کلیه کسانی که در دوره سیاه گذشته هدف ظلم و ستم بوده و بخصوص در تأسیس حزب توده ایران فدا کاریهائی کرده اند نیز چند دقیقه بر یا بایستیم و سکوت اختیار کنیم زیرا آنها نیز در روزهای تاریک و خطرناکی در راه آزادی جانپازی کرده اند (پیشنهاد فسوق نیز به اتفاق آراء مورد قبول واقع شد)

آقای سلیمان اسکندری: اکنون نوبت سخنرانی با آقای دکتر رادمش است

آقای دکتر رادمش: آنچه را که من میبایستی در اینجا عرض رقبا برسانم مربوط به فعالیت است که حزب توده ایران از بدو تأسیس تاکنون انجام داده است آقای سلیمان اسکندری ضمن گزارش خود مختصراً مطالب مهمه را را بیان کردند ولی من میخواهم نکات مهم دیگری را که اطلاع آن جهت نمایندگان کنفرانس ضروری است عرض برسانم:

پس از آنکه وقایع شهر بورایچاب

نخستین کنفرانس ایالتی

حزب توده ایران = دوتهران

-۳-

دولت وقت میخواست باکمال جدید از اجتماع مردم بر سرقراردگزارانی ممانعت کند و حتی تاظهر روز چهاردهم همین نیز به تقسیم خود باقی بود و ولی هماروز برایشان بقبولی روشن شد که کسانی که میخواهند بتوانند یاد بود بر سر مزار دکتر بروند از حبس و زجر و نوبت باقی نمانند داشت و اینکار را بهر قیمت که تمام شود انجام خواهند داد این بود که بالنسبه چاره جز تسلیم نداشتند و یاد بود دکتر قبسط بدون هیچ گونه مصالحی در کمال خوبی بایان یافت و برای بار دیگر نوبت وقت و پلیس درک کردند که بنا برمدانی با بیان و مسلک سروکار دارند در ابتدای تأسیس حزب کینه مرکزی کارهای حوزه ها را خود رسیدگی می کرد ولی پس از آنکه تشکیلات حزبی توسعه یافت اینکار مقصور نبود و لذا مسئولیت تشکیلات با پنجاب واگذار شد. من همکاران خود را از مبرز ترین و فعال ترین رفقای حزبی انتخاب کرده و پس از اصول کینه مرکزی کارهای تشکیلاتی مرکز و شهرستانها را شروع می کردیم شیه تشکیلات بدو قسمت تقسیم گردید: شیه تشکیلات کشوری جهت شهرستانها. شیه تشکیلات مرکزی در شیه تشکیلات جنین تصمیم گرفته شد که برای هر کارخانه ای که در اعضای حزب از ۵۰ نفر تجاوز کرده بیست و هفت نفر تشکیل دهد و کمیته اعمال تر از سایرین بود شیه تشکیلات احرام شود.

در باره حوزه ها این نکته قابل ذکر است که هر کدام فعالیت مخصوص داشته و در آراء الحق کوشش نموده اند مثلا منی از حوزه ها بمطالعات فرهنگی پرداخته کتابهایی را برای خواندن اعضا خود پیشنهاد کرده اند و بعضی دیگر کارگران را باصول دنیای امروزه آشنا نموده مطالب اجتماعی را در خور فهم آنان بیان کرده و از این راه کمک زیادی نموده اند در خصوص ترکیب اجتماعی اعضا حزب توجه هیتقدر لازم است که رفقا بدانند که ۷۵٪ کلیه اعضا کارگران کارخانه ها و یا پیشه وران و اهل حرفه اند و ۲۵٪ دیگر را روشن فکران تشکیل میدهند. کارگران از حزب توده توقع زیادی داشته و دارند و شاید بتوان گفت که هنوز این حزب نتوانسته است برای آنان کارمندی انجام دهد ولی باید دانست آنچه را که مقدور بوده و حدود توانایی ما آغاز می داده انجام داده است و برای منظورهای عالی کارگران اقداماتی بعمل آمده است. البته انتظارات بیش از اندازه و غیر عملی از حزب نباید داشت و نباید فراموش کرد که هر اندازه حزب توسعه پیدا میکند و بر قدرت آن افزوده شود بالنسبه اقدامات مؤثری میتواند بکند چیزی که مسلم است اینست که حزب توده قوی ترین و بر قدرت ترین تشکیلات حزبی است که در این کشور برای دفاع از آزادی و دموکراسی تشکیل گردیده و همین علت است اسم حزب توده پشت عده ای از مزدان اجتماعی و مضاد امور گذشته را لرزاند است.

زیرا قدرت و توسعه ماست که مرکز و فوای مرتجعین و مزدان را با خود همسرا دارد و چون آنان بخوبی می بدین مطلب برده انداز کوچکترین اقدامی بر علیه ما خود داری نموده با انتشارات بروغ و دسیسه ها و مخالفت های سری یا آشکارا میخواستند بنیان این حزب را دیشه کن

کنند ولی اینکاش میدانستند که باجه اشعاع سروکار دارند و میدانستند که ما جز با درک با چیز دیگری از بین نمیرویم (علیه و جوش و خروش حشار) رفقا! ما پیش از اینها میتوانستیم کار کنیم و البته بایستی در آینده فعالیت خود دو صد چندان بفرانیم. هنگامیکه ما نازم از زندان خارج شدیم بودیم همه ما میگفتند که حترقرب دشمنان شما خواهند رسید و شما وقت اینکارها را نداشتند ناچار بایستی فرار کنید ولی اکنون می بینید که ما در کار خود مسوق شده و تشکیلات حزبی را در بسیاری از شهرها و شهرستانها از قبیل آذربایجان، مازندران، گیلان و خراسان، اصفهان، اراک، قم، کرمانشاهان، قزوین، زنجان، قم کاشان و غیره دائر کرده ایم دشمنان ما فرسیده و هرگز نخواهند رسید در هر یک از ایالات و ولایات حزب توده ایران کارهایی انجام داده است و تشکیلات حزبی آنها بسته بدرجه فعالیت اعضایشان منظم و یش قابل ملاحظه است در درجه اول بایستی تشکیلات حزب توده اصفهان را نام برد که بسیار خوب کار کرده و کارگران آنجا از حزب تسوده استقبال شایانی کرده اند این نکته شایان توجه است که کارگران این شهر صنتی باعضایی نیز اقدام کردند و این اعتصاب با آنکه صاحبان سرمایه مخارج زیادی کردند و بعضی از عمال دولت وقت نیز بنام منی از کار فرمایان حمایت کردند باز بنفع کارگران خسانه یافت تظاهر ۸۰۰۰ کارگر در خیابانهای اصفهان درس بسیار مفیدی بود که هم بکارگران منی اتفاق و قدرتوا قهانه و هم بدشمنان وانمود کرد که ارتجاع در حال خورد شدن و گسیختن است. پس از اعتصاب مایه گذاشتن ولی خوشحانه کامیاب نشدند و اینکار از هر جهت با موفقیت کارگران بی پایان رسید.

در درجه دوم باید تشکیلات خراسان را ذکر نمود: در آنجا رفقای ما پروین و بقراطی و غیره با کمک سایر رفقا پایه تشکیلات حزبی را بسیار محکم نهاده اند و روزنامه ای نیز بنام اودیبهت دارند. عده ای از روشن فکران هنوز هم مرددند ولی امیدواریم که این تردید بزودی رفع شود و با آنها ثابت گردد که راهی را که ما اختیار کرده ایم کاملا منطقی و صحیح است.

رفقا! - مادر موفی توانستیم این کنفرانس را تشکیل دهیم و دور هم جمع شویم و در خصوص دفاع از آزادی و پیشرفت دموکراسی با یکدیگر مشاوره کنیم که حکومت نظامی از آزادی و اجتماعات بانواع مختلفه جداً جلوگیری میکند ولی باید دانست که ما خود را برای مواجهه با هریش آمدم آماده کرده ایم و چندانها را برای مسافرت های دور و نزدیک اجباری بسته و حاضر و آماده ایم.

رفقا! اجتماع مادر اینجا بانام موانع و اشکالات بهترین دلیل ایسان ماست و امیدوارم بانکه همین رفقای با ایمان بزودی بزودی بتوانیم دولت ملی و واقعی را تشکیل دهیم و باین دارم که تنها چنین دولت است که میتواند آتیه توده دشمنش ایران را را تضمین کند.

نخستین کنفرانس ایالتی

حزب توده ایران = در تهران

-۴-

آقای سایمان اسکندری -

نوبت سخنرانی با آقای ایرج اسکندری است.

آقای ایرج اسکندری

آقایان نمایندگان؟ پس از

تقدیم تبریک راجع به موفقیتی که در تشکیل اولین کنفرانس ایالتی تهران تصیب شده است بنا بر مأموریتی که از طرف کمیته مرکزی دارم مراتب ذیل را گزارش می دهم :-

بطوریکه مسبقاً سال گذشته پس از وقایع شهریورماه که منجر بسقوط حکومت دیکتاتوری گردید عده ای از آزادیخواهان که اکثرشان از زندانیان سیاسی و یازجر کشیدگان دوره گذشته بودند بدون فوت وقت دور یکدیگر جمع شده حزب توده ایران را تأسیس و تشکیل نمودند. تنظیم مرامنامه و نظامنامه حزب بگسیبون مراجعه شد که اینجانب نیز سمت عضویت آنرا داشتم - کمیسیون مزبور بادر نظر گرفتن اوضاع سیاسی و اجتماعی وقت و با توجه بهجمله و شتابی که در تشکیل حزب بود مرامنامه و نظامنامه ایکه هنوز نیررسیت دارد تدوین و بهیئت مؤسسين تقدیم داشت بر آقایان نمایندگان پوشیده نیست که احزاب معروف فعلی دنیا که جنبه بین المللی نیز یافته اند احتیاج مبرمی بتدوین آمال خود بصورت مرامنامه های متداول در ایران که تحت چند ماده خشک و بیجان که رؤس مطالب را بیان میکنند ندارند زیرا در خصوص اساسی عقاید سیاسی و اجتماعی این احزاب بقدری کتاب و رساله طبع و انتشار یافته است است که اعضاء حزب برای مطالعه احتیاجی به مراجعه چند ماده بخصوص ندارد و شاید تصور تنظیم مرامنامه هم اصلاً بغاظر آنان خطور نمی کند.

ولی البته این ترتیب در مورد احزاب ملی که در کشورهای نظیر ایران تشکیل میشود صدق نمیگردد زیرا از طرفی در اثر عقب ماندگی گن اجتماع و سیاسی در این قبیل ممالک نادر است و از طرف دیگر مقتضیات ملی و احتیاجات محلی ماطوری است که تنظیم مرامنامه مخصوصی را ایجاب میکند.

بنابراین نباید موجب تعجب شود اگر ما بعکس احزاب بزرگ که وجهه بین المللی دارند بحث در مواد مرامنامه و امکان تغییر و تبدیل مواد آنرا جزء برنامه کنفرانس قرار داده ایم.

بنظر من مرامنامه هر حزب عبارت از مجموع نیات و آمال سیاسی و اجتماعی است که اعضاء حزب را برای مبارزه با مخالفین خویش متحد میکند. بنا بر این مرامنامه باید منطقاً حاوی نکات زیر باشد:

۱ - اصول عقاید و آمال طبقه یا جماعتی را که حزب طرفدار برتری و سیاسی آنست بطور صریح و روشن توجیه کند.

۲ - جهات و کیفیاتی که این حزب را از دیگر احزاب سیاسی متمایز میکند صریحاً بیان نماید.

۳ - عناصر یا طبقاتی که حزب بر علیه آنها مبارزه بر خاسته تعیین گردد.

بر رفقای حزبی پوشیده نیست که هدف اساسی حزب توده ایران چنانچه در مرامنامه سابق نیز تذکر داده شده است از نظر سیاسی حفظ استقلال و تمامیت ایران و استقرار حکومت دموکراسی واقعی اجرای کامل قانون اساسی و از لحاظ اجتماعی دفاع از منافع دهقانان و کارگران ایران و بهبودی بخشیدن بوضع آنان است ولی موادی که راجع باین مسائل در مرامنامه فعلی ذکر شده بقدری کلی است که بنظر مبتذل و شاید خالی از معنی باشد چنانکه ممکن است عین یا نظیر همین مواد را بی کم و کاست در مرامنامه دیگر احزاب یا اجتماعات فعلی که چون قارچ پس از باران شهریورماه رسته اند یافت. بنا بر این باید مرامنامه خود را طوری تنظیم کنیم که هدف اساسی ما بطور صریح معلوم و آشکار بشود و بدین طریق تمایز بین ما و دیگر احزاب واضح تر گردد.

نظریات قسمتی از مرامنامه واقع در مرور زمان ارزش عملی خود را ازدست داده و بنظر من باید بگلی حذف گردد. این پیشنهاد شامل تقریباً تمام قسمتی میشود که در مرامنامه فعلی بعنوان خط مشی تنظیم شده است - موادی از این قسمت که باید حفظ شود ضمن طرح پیشنهادی بنظر آقایان نمایندگان خواهد رسید.

بنابر آنچه گذشت اصلاح مرامنامه فعلی بدین طریق عملی خواهد شد

۱ - مقدمه با مختصر تغییری بحال سابق باقی خواهد ماند

۲ - قسمتی از مواد که بعنوان خط منشی تنظیم شده است حذف میگردد.

۳ - مواد سابق با اصلاحاتی که پیشنهاد شده تغییر مینماید.

۴ - مواد جدیدی به مرامنامه سابق افزوده می شود.

پس ذکر این مقدمه که در حقیقت انتقادی از خوران بود اجازه میخوایم بطور خلاصه در اطراف اصولی که در طرح پیشنهادی مرامنامه مورد توجه قرار گرفته است توضیحاتی دهم

اولین اصلاحی که باید در مرامنامه عملی شود مربوط بتعیین ماده اول مرامنامه راجع باستقلال و تمامیت ایرانشه.

نخستین گنفرانس ایالتی

مخرب توده ایران = در تهران

-۵-

شده و بطور اربابی از آن استفاده میشود یعنی عده ای رعیت که در حقیقت بمنزله سرف های قرون وسطی یا حتی بعضی موارد دارای وضعیتی بست از آنها می باشند از بام تاشام زیر آفتاب و باران زحمت میکشند و نتیجه زحمات آنان بچیب این آقایان که در شهر (با) با تجملی خیره کننده زندگی میکنند فرو میرود این رژیم فلاحتی که از ازمنه بسیار دور برای ما بیادگار مانده بزرگترین عایق پیشرفت کشاورزی و مهمترین عامل عدم استقلال اقتصادی و اجتماعی دهقانان ایران است

از مدت ها پیش در ممالک اروپا برای حل این اشکال اقدامات مختلفی از طرف دولتها شده و کم و بیش به نتایجی هم رسیده اند ممالک انگلستان، آلمان، رومانی لهستان چک اسلواکی هر کدام بنوبه خود قوانینی برای محدود کردن مالکیت بزرگ ارضی وضع نموده و حتی اغلب آنها قانوناً این قبیل مالکیت را در اثر خریدن زمین از مالکین بزرگ و واگذاری آنها بزارعین حذف نموده اند

با توجه باوضاع کنونی ایران برای اینکه تاحدی از اجحاف و تعدی نسبت بزارعین کاسته شود و از طرف دیگر کشاورزی بتواند در نتیجه استقلال مادی و معنوی دهقانان توسعه یابد بنظر ما اصول مالکیت بزرگ ارضی را باید در این کشور برانداخت و برای تامین این منظور اولاً باید خالصجات زارعین و ثانیاً ممالک بزرگ بوسیله دولت از مالکین خریداری شده با اقساط بدهقانان فروخته شود و در نتیجه تشویق دولت بوسیله بانکهای کشاورزی دهقان ایرانی را از صورت بنده و رعیت بحالت مالک کوچک مستقلی در آورد که بتواند از حاصل دسترنج خود و اعضاء خانواده اش زندگانی مادی عائله کوچک دهقانی را تامین نموده کم کم خویش را از رکود و جمود قرون نجات دهد

باید اصول قرون وسطایی در روابط ارباب و رعیت بکلی از بین برود - باید اصول عوامل پنجگانه، بیکاری و ممالتهائی اربابی و وابستگی رعایا بزمین بکلی ریشه کن گردد تا وسائل تقسیم عادلانه تسری فراهم شود و دهقانان ایرانی از بندگی و عبودیت برای ابد آزاد گردد - اینست اصول نظریات ما را جمع بطبقه دهقان ایرانی (جوش و خروش حضار) در خصوص کارگران نیز در مرامنامه فعلی ما بطور صریح اظهار نظر نشده است گرچه نظر باوضاع صنایع ایران که هنوز دوره کودکی خود را می بیناید این طبقه از حیث کمیت با هیبت طبقه دهقان نرسد لیکن نباید فراموش کرد که استعداد صنعتی کشور ما بسیار است و دیر یا زود طبقه کارگر نقش بزرگی در اوضاع اقتصادی و سیاسی ایران بازی خواهد نمود

اوضاع بیست ساله اخیر ایران شماره افراد این طبقه را بوجه شایانی ترقی داد

بنظر ما استقلال هر کشوری هنگامی بمعنی حقیقی خودتأمین میشود که این کشور از لحاظ سیاسی و اقتصادی مستعمره دیگران نشود یعنی نتیجه کار و کوشش مردم آن بچیب بیگانگان نرود - بنا بر این بدون پرده پوشی و آشکارا میتوان گفت که مبارزه بر علیه هر استعمار بانظرترین هدف ماست و حزب توده باید با هر نوع استعمار ایران از ناحیه هر کشوری که فرض شود شده پیدا مبارزه کند - زیرا استقلال کشور و خود مختاری ملت ایران را در سر لوحه آمان و نظریات خود قرار داده ایم (تبیحجان و جوش و خروش حضار) است صحیح است

بوجوب اصل معروف (اختیار ملت بآبادی تعیین سرنوشت خویش) که در منشور آقایانوس اطلس نیز تأیید گردیده باید ملت ایران حاکم بر سرنوشت خویش شود و زمام امور خود را بدون مداخله دیگران در دست گیرد.

بنا بر این مقدمه پیشنهاد میکنم که ماده اول مرامنامه بطوریکه در طرح جدید تنظیم گردیده است اصلاح شود (علیه نمایندگان)

دوین اصلاح اساسی مربوط بماده ۲ مرامنامه است - در این ماده چنانکه دیده میشود «اصلاحات لازمه در طرز استفاده از زمین و زراعت و بهبودی وضع زارعین و دهقانان و توده زحمتکش ایران» ضروری تشخیص داده شده لیکن در مواد بدی طریقه این اصلاح در اوضاع اجتماعی و مادی طبقات مزبور بکلی مسکوت گذاشته شده در صورتیکه مسلم است که جهت و نحوه این اصلاحات با اوضاع طبقات زحمتکش که شامل ۹ دهم مردم این کشورند ارتباط مستقیم دارد و البته مواد مرامنامه باید در این قسمت طوری تنظیم شود که طبقات دهقان و کارگر بتوانند شعارهای اجتماعی خود را از آن استنتاج کنند.

برای تامین منظور در طرح تقدیمی برای هریک از طبقات دهقان و کارگر فصل مخصوصی محتوی مواد چندی پیش بینی شده که متن کامل آن از نظر آقایان نمایندگان خواهد گذشت.

در مورد دهقانان مواد تنظیمی جدید بر اساس این فکر قرار گرفته است که منشأ قسمت عده از اجحافات و تعدیاتی است که تا کون نسبت بدین طبقه شده و می شود و ناشی از وجود مالکیت بزرگ ارضی است.

با آنکه آمار دقیقی در این باره در دست نیست اما بطور تقریب میتوان گفت که قسمت اعظم ممالک مزروعی ایران بصورت مالکیت بزرگ اداره میشود باین معنی که اراضی بزرگ و حاصلخیز که شاید اغلب از حیث وسعت از کشور بلژیک یا هلند نیز میگردند ملک طاق یک یا چند نفر محسوب

نخستین کنفرانس ایالتی

حزب توده ایران = در تهران

-۶-

بقیه سخنرانی آقای ایرج اسکندری

کارگران ایران هنوز در مقابل حوادث کار، بیماری و درماندگی و مرگ هیچگونه تضمینی ندارند کارگر ایرانی پس از آنکه عمری با مزد ناچیز و شمی رفتانگیز چون زندگانی برعسرت خویش را بیابان رساند عائله اش جز گدائی و فحشاء راه دیگری برای ارتزاق ندارند در مقابل بیماری و درماندگی و نقصان اعضاء نیز اجتماع کنونی ایران برای کارگرو خانواده اش جز این دو راه پازنگذارده است بطوریکه بدون اغراق میتوان اظهار داشت که قدر و منزلت حیوانات در جامعه ما از کارگر بیشتر است. زیرا اگر حیوانی مریض شود صاحبش برای معالجه او میکوشد و هنگام درماندگی از تیمارش فرو گذار نمی کند. ولی کارگر علی و در ماهه بغیر از مرگ و نیستی چاره ای ندارد و باید ببرد و بدمد

حزب توده ایران برای تامین حقوق کارگران باید مبارزه جدی و شدید نماید و در این راه هیچگونه برده پوشی و اغماض روا ندارد زیرا سعادت اجتماعی را نمیتوان فدای مطامع و اغراض مشتی استفاده طلب کراحت خود را در زحمت دیگران میداند نبود. ما میدانیم که این مبارزه کار ساده و آسانی نیست لیکن نفوذ و قدرت ستمگران هر چه باشد در مقابل نیروی توده بلا کشیده متحذرو خواهد ریخت و سرانجام عدالت اجتماعی بر ظلم و بیاد چیره خواهد گشت (هلهله همتد حضار)

سومین اصلاحی که در برنامه پیشنهاد میشود مربوط باوضاع طبقه متوسط و روشن فکران اجتماع ایرانست بر کسی پوشیده نیست که امروز در نتیجه فشار طاقت فرسائی که بطبقات پائین و متوسط اجتماع ایران وارد شده بین آنان از لحاظ اشتراك منافع و مبارزه بر علیه ارتجاع هم بستگی خاصی بوجود آمده است خرده مالکین، کسبه، پیشه وران و کارمندان پائین رتبه دولتی موسسات خصوصی، در اثر اوضاع رقت بار اخیر ایران چنان از لحاظ اقتصادی بی با شده اند که بزحمت میتوان وضع آنان را با طبقات پائین اجتماع فرق گذاشت. مبارزه سیاسی حزب توده در عین حالکه متکی بطبقات زحمتکش اجتماع است از لحاظ اقتصادی برفع طبقه متوسط نیز میباشد.

وضع قوانین برای بهبودی اوضاع خرده مالکین و کسبه و پیشه وران و کارمندان پائین رتبه و تعدیل مالیات ها و اصلاح قانون استخدام با اینکه در مرام نامه فعلی نیز تا اندازه ای پیش بینی شده باز در طرح پیشنهادی بنحوی کاملتر و روشن تر تصریح گردیده است.

مسائل دیگری که در طرح مسرام نامه پیش بینی شده موضوع جوانان و روشن فکران است. وضع فعلی دنیا دیگر محلی برای محافظه کاری و سیاست باری بهر جهت باقی نگذارده است. اجتماع ایران برای آنکه مراحل ترقی و تکامل را با قدمهای سریعی پیماید باید دست از محافظه

کاری بردارد و اصول کهنه و مندرس قدیمی را برای همیشه فراموش نماید - طبقه جوان و تحصیل کرده این کشور باید زمام امور مملکت و رهبری توده را بدست گرفته اجتماع ایران را بطرف مدارج عالی ترقی و فرهنگ بکشانند - بنظر مادام که طبقه روشن فکران بسوظیفه مهم خود توجه نکنند و همچنان بامسور اجتماعی و سیاسی ایران بانظری اعتنائی بنکرد اصلاح اوضاع فلاکت بار مردم ایران و تمیز کردن دستگاه اداری دولتی این کشور از عناصر نامطلوب بسیار دشوار خواهد بود.

مناسفانه در نتیجه عدم اتحاد که شاید تا اندازه ای معلول سیاست استعماری بعضی از دول بیگانه است جوانان و روشن فکران ایران فرصت های ذیقینی را از دست داده اند.

امروز پس از بیست سال توسری خوردن و نوکری کردن و مسود بودن کلیه ابواب ترقی و پیشرفت این طبقه بقدری دچار انحطاط روحی و اخلاقی شده است که جز بایک جنبش بزرگ و قطعی نخواهد توانست مقامی را که در غور او است در اجتماع ایران اشغال نماید.

راجع بتجدید نظر در قانون استخدام هر کشوری از لحاظ تامین معاش کارمندان جزء و کوشش درواگذاری کارهای بزرگ دولتی، فنی، علمی و صنعتی و غیره بچوانان تحصیل کرده و رعایت اصل استعداد لیاقت و تحصیل در ترقی افراد - موادی پیش بینی نشده است و مرامنامه فعلی فاقد آن میباشد.

درباره نسوان - مادام که استقلال اقتصادی آنان تامین نگردد بهیچوجه نخواهند توانست که در اجتماع نقش بزرگی بازی کنند - زیرا تا مؤتیکه از لحاظ اقتصادی تابع مردانند اصولاً شخصیت آنها نیز وابسته ببردان خواهد بود.

ما معتقدیم که زن باید از حال عروسک و بازیچه مرد بودن بیرون آید و در کلیه امور اجتماعی مستقلاً شرکت کند و تنها وسیله برای جلوگیری از فحشاء و بی عفتی - استقلال مادی زنان خواهد بود. زن بعبقده ما باید در امور سیاسی و اجتماعی مانند مرد وهم پایه با او مداخله کند و حزب توده در راه توسعه حقوق اجتماعی و سیاسی زنان ایران از هیچگونه کوشش دریغ نخواهد کرد.

راجع بسائل اقتصادی پیشنهاد جدیدی که در این طرح شده است موضوع مبارزه شدید بر علیه استادهای نامشروع در امور اقتصادی و بازرگانی و تقویت و حفظ انحصارهای دولتی و تعدیل نرخ سود و اجاره بها و ساختمان خانه های مخصوص برای کارگران و کارمندان جزء، بمنظور حل بحران سکنی در شهرهای بزرگ خواهد بود.

راجع باصلاحاتی که در نظامنامه حزب پیشنهاد شده متن تغییراتی که بنظر من ضروری است قرائت میکنم:

نخستین گنفرانس ایالتی

حزب توده ایران - در تهران

-۷-

آقای سلیمان محسن اسکندری
نوبه سخنرانی با آقای اردشیر است ،
آقای اردشیر - اولین مرتبه
ایست که ما راجع به « تاکتیک » صحبت می
کنیم لذا بی مورد که نیست تفاوت موجوده بین
تاکتیک و مرامنامه را روشن سازم .
همانطور که میدانید هر حزب دارای
هدف مخصوص و معینی است لیکن
احزاب برای رسیدن به هدف و منظور اساسی
خویش که در مرامنامه آنها قید شده است
مجبورند که خط مشی معینی را طبق شرایط
و مقتضیات وقت در پیش گیرند از این تعریف
چنین بر می آید که تاکتیک یا خط مشی
حزبی تغییر پذیر و بر طبق شرایط نامبرده
تعیین و بوقوع اجرا گذاشته میشود اکنون
که از مرامنامه و تاکتیک سخن بمیان می
آید بایستی در نظر داشت که نخست از
طرف یک گنفر مفاذ مرامنامه یا تاکتیک تهیه
و بعرض کنفرانس میرسد و سپس کنفرانس
در صورت مقتضی نسبت بدان رای خواهد
داد. میتوان گفت که در ایران این کنفرانس
اولین جلسه مهم حزبی است و این کنفرانس
نه تنها در تهران بلکه در سایر شهرستانها
نیز مورد استفاده واقع خواهد گشت .

جنگ

شاید هر يك از شما نظریه مخصوصی
راجع به جنگ کنونی دارید . لذا لازم
است که کنفرانس تصمیمی در این باب اتخاذ
کند هر چند برای اولین بار در نخستین
بیانیه تهران نظریه ما راجع به جنگ کنونی
قید شده است شکی نیست که در این جنگ
ارتجاع و دیکتاتوری بر علیه بزرگترین و
عالی ترین اصول آزادی جهان قیام کرده
است .
لذا ما چون آزاد بخواه هستیم و از دیکتاتوری
نیز صدمه ها دیده و مشقات زیادی متحمل
شده ایم . آرزو مندیم که در کشور ما
بنیان آزادی تقویت گردد و روزهای سیاه
گذشته دیگر تکرار نشود .

اکنون روابط بین المللی بر مراتب پیش
از آنچه در سالهای گذشته دیده میشد دنیا
را یکدیگر مربوط ساخته و هیچ کشوری
نیست که در این گیر و دار بتواند کاملاً
از شرکت در اوضاع برکنار بماند . لذا
ما با اطمینان باینکه ایران از حوادث
جهانی برکنار خواهد ماند نمی توانیم
ساکت و آرام به نشینیم و حتی نظریه
خود را نیز در قبال این پیش آمدهای
بزرگ اظهار نکنیم . زیرا پیروزی صف
آزاد بخواهان متضمن پیروزی آزادی حتی در
کشورهای کوچک دنیا و بخصوص ممالک

آسیاست و برعکس پیروزی ارتجاع آخرین
پرتو آزادی را نیز از کشور های کوچک و
بزرگ جهان منجمله ایران ما خواهد زدود
در این جنگ همچنانکه استقلال اقتصادی
و سیاسی کشور های کوچک اروپا مانند
یوگسلاوی . یونان ... موقتاً از بین رفت
آزادی ما نیز بنوبه خود در خطر افتاده
است و برای رفع هر گونه سوء تفاهمی
صراحتاً اظهار میداریم که ما هیچگونه
نزدیکی و مناسبات مستقیم و یا غیر مستقیمی
با متفقین ، نداشته و نخواهیم داشت لیکن
تمایل مانست بدانها فقط و فقط در يك موضوع
است و آن جنگ مقدسی است که آنها بر علیه
دستگاه سیاه و وحشتناک استبداد اروپا می کنند
همچنانکه بین کشور های متفق نیز از
لحاظ سیستم اقتصادی و اجتماعی همسنگی
و وحدتی موجود نیست و آنها نیز بهمان
دلیل که قبلاً ذکر شد بطور قطع با يك
دیگر متحد شده اند و برای اضمحلال
« مرتجعترین نوع دیکتاتوریهای عالم »
دامان همت بکمر زده اند (صحیح است)
دلیل محکمی که ما را مجبور با اتخاذ
این خط مشی درباره جنگ کنونی مینماید
اینست که ما صرفاً از لحاظ « ملی » به
هیچوجه میل نداریم که نائمه جنگ کنونی
بکشور مانیز سرایت کند بهمین جهت چشم
و گوش خود را متوجه جریانات جبهه های
مختلف جنگ میکنیم و بدانیم که اگر به
آرزوی خود یعنی دور بودن وطنمان از
میدان های جنگ نائل آئیم مرهون مداخلات
سربازانی هستیم که بطور مستقیم از وطنشان
دفاع میکنند و با نگهداشتن ارشهای
جهانگیر اروپای مرکزی در نواحی استالین
گرا و قفقاز و غیره بطور غیر مستقیم از
ورود آنها بکشور ما جلو گیری به عمل
میآورند . البته در کشور ما عده ای هستند
که شاید منافع خود را در بروز جنگ در
ایران بدانند لیکن ما میدانیم که جنگ
جز کشتار - خرابی و قحطی با خود
نخواهد داشت .

نکته دیگری کوه اجد اهمیت است
اینست که گذشته از شکست نهائی
دیکتاتور ها و استعمار طلبان اروپای مرکزی
که ما بدان طبق قوانین و نوامیس اجتماعی
ایمان داریم بایستی تذکر داد که ما اصولاً
مخالف هر گونه افکار جهانگیرانه و استعمار
طلبانه هستیم و در قطعنامه پیشنهادی نیز ذکر
کرده ایم که بایستی هر ملت در سرنوشت خود
کاملاً مختار باشد و نفوذ مستقیم یا غیر مستقیم
هر گز نباید در تعیین سرنوشت ملل بکار
رود (احساسات شور انگیز حضار)

نخستین گنفرانس ایالتی

حزب توده ایران - دو تهران

- ۸ -

بقیه از سخنرانی آقای اردشیر
دموکراسی یعنی چه؟

دموکراسی کنونی را شهریور ماه گذشته بماداد - لیکن باید در نظر گرفت دموکراسی که نتیجه عوامل خارجی بدست آمد - ممکن است باسانی هم از کف برود در دوره مشروطیت که خون آزادیخواهان هم ریخته شد پس از آن و دغه نترت ایجاد گشت چه رسد بوقیبت کنونی که قطره ای هم خون از دماغ احدی بر زمین نریخت . با این حال بایستی اظهار داشت که حتی الامکان باید این دموکراسی «داده شده» را محکم گرفت و در تشدید مبانی آن همت گماشت .

ارتجاع و عوامل بوسیده آن هنوز در برابر صفوف آزادیخواهان مقاومت می کند . اخراج کارگری از بنگاهی وانتقال آزادیخواهی از شهری بشهری بمنابین مختلفه و یا بهتان های عاری از حقیقت اقداماتیست که بدست ارتجاع عملی میشود لیکن وظیفه ما اینست که در برابر این عملیات نهراسیم و رفته رفته به نیروی مقاومت خویش بیفزائیم .

با این حال یک چیز برای مامحقق شده است و آن اینست که مادر میان طوفان حوادث کنونی بعنوان یک «قدرت» شناخته شده ایم - اگر اینطور نبوده این همه دست و پاها و بهتانها از طرف مخالفین بعمل نمی آمد . مخالفینی که حقوق غیر حق خود را از رشد ما و قدرت ما در خطر می بینند .

آزادیخواهان ایران متحد شوید!

آزادیخواهانیکه سالها در کنج زندانها و تبعیدگاهها زجر دیدند و لیکن هرگز نتابیدند و همچنین اشخاصی که در سیاه ترین ادوار حکومت گذشته سر بکف نهاده در راه و منظور واقعی قدم برداشتند و از هیچ عاملی ترس بخود راه ندادند اکنون بایستی بیش از پیش باهم متحد شوند و همانطور که گفته شد اقلا در نگاهداری همین «دموکراسی» از بذل هیچگونه همراهی نسبت بیکدیگر و فداکاری نسبت باجتماع خودداری نکنند - سر نوشت میهن ما و توده های وسیع این کشور را بدست گیرند جلو روند و بدانند که هم اکنون نیز در

ایران حزبی باندازه حزب ما قوی نیست و افراد هیچ جمعیتی باندازه ما فدا کار و با ایمان و از جان گذشته نیستند - بخصوص که مرامنامه ما اصولا متکی بر پشتیبانی از توده های وسیع و حقیقی ایرانست پس لازم است که ما در قلوب توده - توده واقعی کشور نفوذ کنیم و مردمان ایران که اکنون ملجاء و پناهی برای خود نمی بینند راه مسوقیت را در این بینند که بیش از پیش دور حزب ما حلقه ززند - بوسیله روزنامه ها و مجلات کفرانگسها و می تینگ ها - کلوبها و رساله ها و کتب منویات و نظریات خود را برنامه و خط مشی خود را - از نظر عامه مردم بگذرانیم و در عمل ثابت کنیم آنچه که میگوئیم میکنیم و هیچ قدرتی ارتجاعی

را یارای مقاومت باما نیست - سیاست نبایستی منحصر بعهده محدودی در کشور باشد - مردمان مملکت بایستی متفقا در سیاست کشور دخالت کنند و مقدرات خویش را خود بکف گیرند .

اینها طرقتی بود که ما را بقصود خود که عبارت از «غلبه بر ارتجاع» است هدایت خواهد کرد .

مجلس شورای ملی

علی رغم اشخاصی که ما را آشوب طلب جلوه میدهند - اینک اظهار می داریم که حزب ما اصلاحات پیشنهادی خود را میخواهد از راه «پارلمانتاریسم» عملی سازد و این عمل مستلزم وجود نمایندگان از حزب ما در مجلس شورای ملی خواهد بود .

منظور ما از انتخاب شدن و پشت تریبون مجلس رفتن دو چیز است :

۱ - جنبه تبلیغاتی - زیرا گفته های ما آتوقت مجبورا در کلیه روزنامه های کشور بچاپ خواهد رسید و مردم بطور عموم خواهند فهمید که یگانه مدافع حقوق حق آنها حزب توده است .

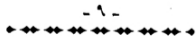
۲ - باین طریق موفق خواهیم شد که پیشنهاد های خود را که محققا برفع اکثریت این اجتناع است رسما اظهار و اجرای آنرا خواستار شویم لیکن باید گفت که در این راه - ما احتیاج کامل بانقلاب با کلیه آزادیخواهان ایران داریم بعضی از مدیران جراید مترقی و عناصر صالح و آزادیخواه کشور و اشخاص مشوق دیگری که تا کنون غبار فساد دامان پاکشان را سیاه نکرده است بایستی باما کمک کنند ملت ما بیش از هر چیز به تشریک مساعی مجدانه و صمیمانه و بیفرضانه این گونه آزادیخواهان احتیاج دارد - ملت تاکنون در مجلس پشتیبان کافی نداشت و اکنون هم ندارد - زیرا این نمایندگان مجلس نمایندگان واقعی توده نیستند .

حزب توده ایران حزیبست سیاسی و لذا منطقا برای اجرای نظریات خود باید قدرت را بدست گیرد - البته از راه پارلمانتاریسم وبدون شك طبق قانون اساسی کشور - نه با زور و تهدید - ما این را میگوئیم و از هیچگونه بهتان و دروغ پردازی مرتجعین بیم درد راه نخواهیم داد - زیرا این اقدامات را صرفا ارتجاعی میدانیم و مطمئنیم که این سیستم هرگز از راه صحیح وارد مبارزه نمیشود و مرتجعین فقط از کم تجربیکی توده استفاده کرده و خیال میکنند که با بهتان و افترا میتوانند در پیشرفت ما بطرف مقصود خللی وارد آورند .

بقیه دارد »

نخستین گنفرانس ایالتی

سزپ توده ایران - در تهران

بقیه از سخنرانی آقای اردشیر

شرکت در کابینه - بنا به مقدمه اینکه ذکر شد - اصولاً شرکت اعضا، حزب توده در دستگاه دولتی مانعی نخواهد داشت بشرط اینکه: کابینه مورد نظر مانند ما پشتیبان قانون اساسی کشور باشد و برنامه وی با برنامه حزب توده ایران وفق دهد - حزب ما در آن کابینه شرکت خواهد جست و نیز حزب ما با دولتی موافقت خود را علناً اظهار خواهد داشت که این دولت از هر گونه عملیات ارتجاعی خود داری کند و بر علیه آزادی و قانون اساسی قیام ننماید در غیر اینصورت آشکارا و جدا با وی مخالفت خواهد کرد.

نمایندگان حزب توده ایران در مجلس و کابینه بایستی صد درصد پیرو برنامه حزب بوده و در گذراندن و بوقوع اجرا گذاشتن قوانین ارتجاعی مخالفت ابراز دارند و برعکس نسبت بر رعایت و تصویب پیشنهاد های صالحه، حزبی از هیچ گونه فداکاری و جدیتی مضایقه نکنند.

در خانه پیشنهاد من اینست که در آخر جلسه از طرف کنفرانس در باره اظهارات من و دیگر رفقایمان مانند آقایان دکتر رادمنش و ایرج اسکندری... قطعنامه هائی صادر شود و کنفرانس نسبت بدان قطعنامه هائی دهد و همچنین چون بایستی کلیه اعضا، حزب توده ایران و از آن هم بالاتر توده وسیع کشور از تصمیمات متخذه آگاه شوند پیشنهاد دیگر من اینست که جریان امروز طی رساله و یا بیانیه ای چاپ و نشر باید.

اکنون لازم میدانم نکته ای را نیز گوشزد کنم که اعضا، حزب تصور نکنند که فعالیت بایستی فقط در محیط کابینه های مرکزی محدود باشد هر کس مسئول است که بنوبه خود در فعالیتهای حزبی تشریک مساعی و بذل فداکاری کند همچنانکه اسلحه دشمنان ما بهمان و سایر اقدامات بیجه گانه دیگر است ما هم بایستی با اسلحه متین و آهنین «ایران - اتحاد - فعالیت»

بیش از پیش مجهز شویم - در اینصورت ما موفقیت حاصل خواهیم کرد و در راهی که در پیش داریم حتی کوهی را میتوانیم از جا برکنیم. اینک بار دیگر تکرار میکنم که ما مسئولیت بسیار بزرگی داریم زیرا آتیه و سرنوشت توده حقیقی کشور بدست ماست - شما که در دوره سیاه گذشته همه گونه مشقت را مردانه بگذراندید و کردید - از این پس نیز بایستی روش دیرین خود را شدید تر و جدی تر تعقیب کنید و بدانید که ارتجاع هرگز بیکار نخواهد نشست تاروی که از بیخ و بن کنده نشود لذا آزادی ما تا امروز در خطر است - و اگر ما امروز ساست و آرام دست روی دست گذاریم و در متشکل کردن و هدایت نمودن توده کوتاهی کنیم در مقابل کشور و نسل آتیه مسئول خواهیم بود.

حفظ آزادی کنونی و برقراری آزادی واقعی کشور بعهده ماست پس بیاییم ای آزادیخواهان با یکدیگر متحد شویم و در محیط صمیمیت و برادری با هم فعالیت بپردازیم!

دشمنان ما که میخواهند دوباره بساط ارتجاع گذشته را بگسترند خوشبختانه در

میدان مبارزه و نبرد سیاسی - مردمان بزدل و ترسوئی هستند و حاضر نیستند فداکاری و جاننازی کنند - آنها مطمئناً از ما شکست خواهند خورد زیرا ما جرات عمل داریم و برای هرگونه فداکاری آمادیم (گفردن همتد و جوش و خروش حصار)

آقای سلیمان اسکندری: نوبت سخنرانی اکنون با آقای دکتر بزدی است.

آقای دکتر بزدی

در شهریورماه ۱۳۲۰ که شروع بناسیس حزب توده ایران شد جمعیت ما بیش از ۲۰ - ۳۰ نفر زندانی آزاد شده با جیب خالی نبود - لذا برای شروع و ادامه کار محتاج بتهیه پول بودیم بخصوص که عده زیادی از زندانیان با تبعیدشدگان سیاسی یافت میشدند که برای رفتن بشهرستانهای خویش و نزد عائله های بیچاره خود جوی در اختیار نداشته و میبایستی بدانها کمک مالی شود.

بنابراین تصمیم گرفته شد که از آشنایان و کسانی که مایل بکمک زندانی های آزاد شده هستند فقط بعنوان کمک بجهت تسکین زندانیان آزاد شده، بتوان کمک بحزب، اعانه هائی جمع آوری شود.

این تصمیم بوقوع اجرا در آمد و (۶۱۰۹۶ ریال) فراهم گردید و بیست تقریباً ۱۵۰ نفر زندانیان آزاد شده تقسیم شد: برای کرایه موقتی منزل در تهران یا تهیه البسه و خوراک و یا جهت مخارج مسافرت تا محل خودشان بدینطریق:

عایدی ۶۱۰۹۶ ریال
مخارج ۶۰۶۱۴ «
موجودی در صندوق تا ابتدای سال ۱۳۲۱: ۴۸۲ ریال
ترازنامه عواید و مخارج در دفتر مخصوص موجود است.

از ابتدای فروردین ماه ۱۳۲۱ که جمعیت ما تزجی بحدود گرفت و شروع برداخت حق عضویت گردید دفاتر منظم و مرتبی تهیه شد و بخصوص از کمک آقای رسائی که بدون عوض همه روزه وقت خود را صرف مرتب کردن دفاتر نمودند بایستی تشکر نمود حال مختصری از موازنه ششماه اول سال ۱۳۲۱ موجودی در ابتدای فروردین ۱۳۲۱

۵۱۲ ریال
حق عضویت ششماه اول ۱۳۲۱ ۲۵۲۱۱ ریال
جمع عواید با موجودی ابتدای سال ۲۵۷۲۳ ریال

مخارج

خرید اثاثیه ۴۹۴ ریال
نوشت افزار ۱۲۴۱۳۰ ریال
کمک بحزب توده آذربایجان ۵۰۰۰ ریال
هزینه سفر نمایندگان حزب و متفرقه ۲۷۱۹/۶۵ ریال
کمک بروز نامه سیاست ۷۵۰۰ ریال
پرداخت سوخت بروزنامه
سیاست که هنوز سند هزینه نداریم ۵۰۶۰ ریال
مخارج طبع اوراق حزبی ۱۴۳۰ ریال
جمع کل مخارج ۲۳۴۹۴ / ۹۵ ریال
(بقیه دارد)

نخستین گنفرانس ایالتی

حزب توده ایران - در تهران

- ۱ -

تصمیمات در باره سخنرانی آقای دکتر رادمش

۱- اکنون یکسال از عمر تشکیلات حزب توده ایران میگذرد - در عرض این مدت کوتاه این حزب موفق با ایجاد شعباتی در ولایات و توسعه سازمانهای خود گردیده است و امروز میتوان گفت که تنها تشکیلات حزبی مقتدری است که انتظار دوست و دشمن را بخود جلب نموده است - طبعی این یکسال فعالیت حزب عملاً بنواقصی بر خورده ام که اینک تصمیمات زیرین را برای رفع آن نواقص تصویب مینماید .

۱ - ... باید کوشید که ارگان جدیدی تأسیس گردد تا نظریات و آراء حزب را صحیحاً و کاملاً نشر داده و تبلیغ نماید .

۲ - ارتباط تشکیلات مرکزی با شعبات ولایات بد و ناقص بوده است و این خود تولید مشکلاتی میکرده - از این لحاظ باید سعی نمود ارتباط با همه شعبات و بخصوص با شعبات استان آذربایجان که نهایت اهمیت را برای آزادی ایران دارد زیاد و منظم باشد و برای اجرای این منظور لازم است اشخاص صرفاً مسئول حفظ ارتباط بین کمیته های مرکزی و سازمانهای شهرستانها باشند .

۳ - در نقاطی که حکومت نظامی بر قرار است طبیعتاً باید روش کار تغییر نماید از جمله بایستی در قبول افراد جدید دقت و مطالعه کامل بخرج داد - حوزه های بایستی در منازل تشکیل شود .

۴ - باید کوشش شود که حوزه ها در جنب کارخانه ها و موسسات دائر گردد

۵ - در عرض این یکسال انتشارات حزب که بایستی نقش بزرگی را بازی کند ناچیز بوده است - در این زمینه کوشش بیشتری لازم است .

۶ - در میان کارگران - حزب توده فعالیت قابل ملاحظه ای بخرج داده است ولی این فعالیت در میان روشن فکران و کارمندان ادارات و جوانان بسیار کم و ناچیز بوده است - حزب باید کوشش خود را برای جلب - متشکل کردن این دسته ها چند برابر کند و تدابیر جدی و موثری اتخاذ نماید .

تصمیمات در باره سخنرانی آقای ایرج اسکندری

راجع بر نامه و نظامنامه بطور کلی کلیه پیشنهادهای آقای ایرج اسکندری را جمع تغییر و تبدیل مسواً برگرام و نظامنامه تصویب گردید و قرار شد که برای تصویب قطعی بکنگره حزبی ارجاع شود تصمیمات در باره سخنرانی آقای اردشیر

جنگ خونینی که اکنون سر تاسر جهان را فرا گرفته ملل عالم را بدو جبهه غیر قابل اجتناب تقسیم نموده است از طرفی دولتهای دیکتاتوری بمنظور استثمار

کشورهای کوچک و تسلط یافتن بر کلیه منافع بیکران ثروت و استیلای بر مردمان صلح طلب گیتی با دستگاه مهیب جنگی خویش بهماجه پرداخته است و استقلال و آزادی ملل را دستخوش هوی و هوس خویش نموده اند و از طرف دیگر جبهه آزادی برای مقابله با مهاجمین و جلوگیری از نظریات کشورگشائی آنان با تمام قوای که در اختیار دارد بیارزوه بر خاسته است بر واضح است که نتیجه پیروزی ممالک دیکتاتوری در این نبرد سهمگین اضمحلال استقلال و آزادی ملت های کوچک و تحت بردگی در آمدن مردم آن کشورهاست

کشور ایران که در جریان تاریخ بر حوادث خود بکرات دچار مهاجمه اقوام مغلفه شده است اکنون نیز مورد تهدید هجوم دیگری است که براتب فلاکت بارتر و خونین تر از حوادث قبلی دیگر است .

دولتهای دیکتاتوری در نظر دارند جنگ را بخاک کشور ماکشانه زاد و بوم ما را عرصه تاخت و تاز خویش قرار دهند آنها میخواهند مردم فقیر و توده زحمتکش ایران را بنفع خویش استثمار نموده پس از بر هم زدن توازن سیاسی که استقلال ایران از یک قرن پیش مرهون آنست کشور ما را بصورت مستعمره ای در آورند بنا بر این از لحاظ خطری که استقلال سیاسی و ملی ما را تهدید میکند و نظر باصل آزادی و اختیار ملل در تعیین سرنوشت خویش - کنفرانس نسبت بهر گونه نظریات استثمار طلبی و کشاندن ایران بچنگ اظهار تنفر نموده و مصمم است با کلیه وسائل ملت ایران را در مقابل آن بیاباره دعوت نماید یکسال است که پیش آمدهای بین المللی غیریت مهیب دیکتاتوری را از ایران رانده و در کشور مادموکراسی اعلام گردیده ولی آزاد یخواهان ایران هنوز با مال حقیقی خود نرسیده و شافه آزادی را در برنگرفته اند . زیرا ارتجاع در گوشه و کنار کشور بقدرت و قوت خود باقی است و روز بروز در اعماق زندگانی توده ایران ریشه می دواند - تحسین و تعریف و طرقداری بعضی از وکلای مجلس از دوره سیاه گذشته - مدافعات و کلای مدافع جنایتکاران شهربانی رفتار آزادی کش بعضی از عمال دولت - فشار و استثمار شدید کارگران آزاد یخواه از طرف کار فرمایان و صاحبان کارخانه ها - ظلم و ستم ملاکین و بعضی از اعمال دولت بدهقانان آزاد یخواه - گواه و مؤید گفتار ماست بنا بر این برای ریشه کن کردن ارتجاع و برای مبارزه در راه آزادی حقیقی و بدون شرط شعار ما اینست :

آزاد یخواهان ایران متحد شوید